

Eugeniusz Krawczuk *Aby Polska była Polską*

Tematy

- Wolność
- Niepodległość
- Ojczyzna
- Bohater
- Walka
- Intertekstualność
- Parafraza
- Hagiografia
- Atrybut
- Alegoria
- Ikona

Konteksty

Literatura:

- Jakub de Voragine, *Złota legenda*
- Krzysztof Kamil Baczyński, *Wina*
- Jerzy Harasymowicz, *Mit o świętym Jerzym*
- Zbigniew Herbert, *Potwór Pana Cogito*
- Jan Twardowski, *Święty Jerzy*

Malarstwo:

- Gustave Moreau, *Święty Jerzy i smok*

Plakat:

- Piotr Młodożeniec, *Lech Wałęsa*

Muzyka:

- Jan Pietrzak (słowa), Włodzimierz Korcz (muzyka), *Żeby Polska była Polską*
- Jacek Kaczmarski (muzyka i słowa), *Przyczynek do legendy o świętym Jerzym*

Film:

- Andrzej Munk, *Eroica*
- Andrzej Wajda, *Człowiek z żelaza, Wałęsa. Człowiek z nadziei*

Środkowa część tryptyku *Aby Polska była Polską*; farba olejna, płyta pilśniowa; Gliwice, 1981; w kolekcji MEK

Artysta

Eugeniusz Krawczuk urodził się 19 września 1958 roku w Gliwicach. Był absolwentem średniej szkoły technicznej. Zawodowo zajmował się jubilerstwem oraz złotnictwem. Pierwsze próby malarskie podjął w dzieciństwie, pod wpływem artystycznej atmosfery panującej w domu rodzinnym (twórcami nieprofesjonalnymi byli jego ojciec Bronisław, matka Wanda i siostra Zofia). Swoje prace wystawiał od 12. roku życia. Był wielokrotnym laureatem wystaw konkursowych o zasięgu ogólnopolskim i międzynarodowym. Zmarł śmiercią tragiczną 23 sierpnia 1992 roku.

Eugeniusz Krawczuk wypracował charakterystyczny, dekoracyjny styl. Malował sceny rodzajowe, portrety, martwe natury. Odwoływał się do motywów symbolicznych i alegorycznych. Śmiało operował fakturą oraz kolorem. Rytmizując kompozycję i spłaszczając perspektywę, upodabniał swoje obrazy do wschodniochrześcijańskich ikon.

W stronę interpretacji

Uczniowie pracują w kilkuosobowych grupach. Ich zadaniem jest przygotowanie, a następnie zaprezentowanie na forum klasy najważniejszych informacji o środkowej części tryptyku *Aby Polska była Polską* Eugeniusza Krawczuka (**Załącznik 1**). Każda grupa dysponuje innym zestawem materiałów źródłowych.

- grupa I – reprodukcja środkowej części tryptyku *Aby Polska była Polską* Eugeniusza Krawczuka
- grupa II – reprodukcja środkowej części tryptyku *Aby Polska była Polską* Eugeniusza Krawczuka, metryczka dzieła
- grupa III – reprodukcja środkowej części tryptyku *Aby Polska była Polską* Eugeniusza Krawczuka, metryczka dzieła, tekst pieśni *Żeby Polska była Polską* Jana Pietrzaka i Włodzimierza Korcza
- grupa IV – reprodukcja środkowej części tryptyku *Aby Polska była Polską* Eugeniusza Krawczuka, metryczka dzieła, biogram Lecha Wałęsy
- grupa V – reprodukcja środkowej części tryptyku *Aby Polska była Polską* Eugeniusza Krawczuka, zdjęcie rzeźby *Święty Jerzy* Adama Zegadły (**Załącznik 2**), metryczki dzieł
- grupa V – reprodukcja trzech części tryptyku *Aby Polska była Polską* Eugeniusza Krawczuka (**Załącznik 3**), metryczka dzieła

Prezentacje uczniów powinna zakończyć dyskusja na temat znaczenia zasobu wiedzy, kontekstu historycznego i kulturowego w odbiorze sztuki.

Twórcza odpowiedź

Uczniowie pracują indywidualnie lub w kilkuosobowych grupach. Ich zadaniem jest stworzenie wizerunku współczesnego bohatera z określającym go atrybutem. W czasie pracy mogą korzystać z farb, flamastrów, zdjęć, wydruków, gazet, zasobów internetowych itp. Ważne, aby wybrali osobę, której rzeczywistą działalność lub symboliczny gest można określić jako pozytywną odpowiedź na wyzwania stojące przed ludźmi na początku XXI wieku. Recepcja stworzonej przez nich galerii „ikon” może być punktem wyjścia do rozmowy na temat znaczenia autorytetów i roli przekazu wizualnego we współczesnym świecie.

Dzieło

Tytuł tryptyku – *Aby Polska była Polską* – to powtórzenie tytułu utworu kabaretu „Pod Egidą” – jednego z hymnów opozycji demokratycznej lat 70. i 80. XX wieku. Dominantę kompozycyjną pracy stanowi postać Lecha Wałęsy. Bohater strajków z sierpnia 1980 roku został przedstawiony w typie ikonograficznym charakterystycznym dla wyobrażeń świętego Jerzego – chrześcijańskiego rycerza w czasie zwycięskiej walki ze smokiem. Zsakralizowany robotnik jest w tym ujęciu obrońcą i wyzwolicielem przywracającym ład, umożliwiającym spokojne, wypełnione pracą życie uosabiane przez siewcę i oracza, ukazanych na tle archetypowego krajobrazu polskiego.